

عنوان:

نقش کار جهادی در پیشبرد اقتصاد مقاومتی

استاد راهنما: سرکار خانم معصومه صفری

پژوهشگران:

مریم سرآبادانی طلبه سطح دو پایه ی ششم پاره وقت

زهرا وکیلی طلبه سطح دو پایه ی پنجم

زهرا ملایی طلبه سطح دو پایه ی پنجم

فاطمه جوانزاده طلبه سطح سه پایه ی اول

نام مدرسه: حوزه علمیه امام حسن مجتبی علیه السلام

استان تهران_ شهر تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده

اقتصاد در هر کشوری از اساسی ترین عوامل توسعه ی آن کشور به شمار می رود؛ زیرا شکوفایی اقتصادی بستر ساز پیشرفت در زمینه های گوناگون مادی و معنوی و در نتیجه شکوفایی فرهنگ و سیاست و رشد دانش و صنعت و... می باشد. و از طرفی دیگر تهدیدها و تحریم ها و فشارهای شدید اقتصادی بر روی کشور از طرف دشمنان، بیان گر لزوم اجرای طرح اقتصاد مقاومتی در کشور است. به گونه ای که علاوه بر مقاوم سازی و آسیب زدایی و ترمیم ساختارهای موجود اقتصادی بتواند در این شرایط دشوار با تدابیر شیوه های برتر اقتصادی هم از رشد و بالندگی و شکوفایی لازم برخوردار گردد و هم کشور به جایگاه اول اقتصادی منطقه تبدیل شود و پر واضح است که برای رسیدن به این جایگاه اقتصادی کار و تلاش طبیعی و معمولی کافی نبوده بلکه کوشش مضاعف با جدیت به همراه انگیزه ی الهی را می طلبد. در این راستا لازم است که در فرهنگ عمومی جامعه چنان ایجاد حساسیت کرد که همه ی مردم نیاز به اقتصاد مقاومتی را درک و باور کنند و برای فرهنگی و اسراف و تجمل گرایی و رخوت و کسالت نباید چشم پوشی کرد زیرا تهاجم فرهنگی در صدد تغییر در رفتار و ارزش های اجتماعی است. که نتیجه ی این تغییر غلط رفتار به دنیادوستی، تجمل گرایی و اسراف و تبلی و کسالت فردی و اجتماعی که مانع رشد اقتصادی هستند می انجامد. لذا باید با راهکارهایی همچون احیای روحیه ی کار جهادی در سطح اقشار جامعه، تقویت تولیدات ملی، استفاده از تجربیات صحیح کشورهای توسعه یافته، کارآفرینی و... در تحقق اقتصاد مقاومتی بکوشیم.

کلید واژه: نقش، جهادی، پیشبرد، اقتصاد، اقتصاد مقاومتی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱
گفتار اول: مفاهیم و مبانی	۱
۱-۱- مفهوم شناسی	۱
۱-۱-۱- جهاد	۱
۱-۱-۲- پیشبرد	۲
۱-۱-۳- اقتصاد	۲
۱-۱-۴- مقاومت	۲
۱-۱-۵- اقتصاد مقاومتی	۲
۲-۱- طرح مساله	۳
گفتار دوم: رهنمودهای مؤثر بر پیشبرد اقتصاد مقاومتی	۳
۲-۱- برخورداری از روحیه جهادی	۳
۲-۲- ورود فرهنگ در زمینه ایجاد اقتصاد مقاومتی در بین آحاد مردم	۵
۲-۳- کارآفرینی	۷
۲-۴- تقویت تولید ملی و تشویق به استفاده از تولیدات ملی و داخلی	۸

- ۸ ۲-۴-۱- تقویت تولید ملی :
- ۱۰ ۲-۴-۲- تشویق مردم به استفاده از تولیدات ملی و داخلی
- ۱۱ ۲-۵- استفاده از تجربیات کشورهای دیگر در مقابله با تحریم‌ها و خصومت‌های اقتصادی
- ۱۴ گفتار سوم: موانع پیشبرد اقتصاد مقاومتی
- ۱۴ ۳-۱- تهاجم فرهنگی
- ۱۵ ۳-۲- اسراف
- ۱۷ ۳-۳- تجمل گرایی و رفاه طلبی
- ۱۸ ۳-۴- تبلی و کسالت
- ۱۹ نتیجه گیری
- ۲۰ منابع و مآخذ

مصرف زدگی به تجمل گرایی دامن می‌زند و موجب گسترش زرق و برق‌های کاذب در زندگی و موجب تجمل گرایی، ایجاد شکاف طبقاتی و چشم و هم چشمی می‌گردد.

تجمل گرایی سبب می‌شود آدمی به جای توجه به معنویت، به وسائل غیرضروری و تجملی زندگی بها و اعتبار دهد یعنی در حقیقت تجمل گرایی فرهنگ مادیت را جایگزین معنویت می‌کند.

تجمل گرایی، جامعه را دچار فقر روانی و آسیب‌های دیگر اجتماعی می‌سازد. (پیشین، ص ۱۱۳-۱۱۲)

۳-۴- تنبلی و کسالت

بزرگترین مانع تحقق اقتصاد مقاومتی، روحیه تنبلی است که متأسفانه در میان مردم گسترش پیدا کرده است. یک واقعیت تلخ که با کمال تأسف باید به آن اذعان و اعتراف کرد، این است که یکی از نقاط ضعف عموم ملت ایران رواج روحیه تنبلی در میان آنان است و با وجود چنین مسئله‌ای نمی‌توان به طی کردن روند توسعه امیدوار بود.

متأسفانه علی‌رغم سفارشات اکیدی که اسلام به کار و فعالیت دارد و در فرهنگ ملی ما هم، حتی پیش از اسلام ملتی فعال و اهل کار و تلاش بودیم و دین مبین اسلام هم بیش از تصور ما به کار و فعالیت توصیه می‌کند، اما روحیه تنبلی را رواج داده‌ایم و مسئولین هم در رواج این تنبلی مقصرند و همین که تبلیغ می‌کنند این کارها را انجام دهید و در فلان مسابقه شرکت کنید تا ثروتمند شوید؛ همه این موارد، تنبلی مردم را بیشتر می‌کند و این‌ها خیانت ناخواسته به ملت است. (خبرگزاری بین‌المللی قرآن کریم فروردین ۱۳۹۳).

مبارزه با دو عنصر توهم و تنبلی اجتماعی از طریق آگاهی از آمار و ارقام حقیقی و افزایش بهره‌وری عامل اصلی تحقق اقتصاد مقاومتی است، این در حالی است که ایران در زمینه تنبلی اجتماعی مقام دوم را در جهان دارد. متأسفانه ساعت کار مفید در ایران فقط ۲۲ دقیقه است، این در حالی است که کشور ژاپن و کره جنوبی به ترتیب ۸ و ۹.۵ ساعت زمان مفید کار دارند. نکته دیگر اینجاست که در ایران فروش نفت سهم عمده‌ای در تامین بودجه جاری کشور دارد و کشور کره جنوبی از این منابع بی‌بهره است. پرهیز از اسراف و داشتن روحیه قناعت منجر به کاهش تقاضا و افزایش سرمایه‌گذاری‌های گسترده و کاهش بیکاری می‌شود. (خبرگزاری ایسنا مهر ۱۳۹۶)

نتیجه گیری

نتیجه گیری: در طی مراحل تحقیق به نتایجی بدست آمد که به شرح زیر است:

- تنها راه رسیدن به اهداف اقتصاد اسلامی و نجات کشور از تحریم ها و فشارهای اقتصادی از طرف دشمنان، اجرای طرح اقتصاد مقاومتی در کشور است.

- اقتصاد مقاومتی اقتصادی است که علاوه بر مقاوم سازی

آسیب زدایی و ترمیم ساختارها در صدد تاسیس نهادهایی موازی با نهادهای تاسیس شده در اوایل انقلاب اسلامی، برای اجرای این طرح و شناخت و پیش بینی ابزار و شیوه های هجمه ی دشمنان به جهت تدوین و اجرای استراتژی مقاومت علیه آنان است. همچنان که با یک رویکرد ایجابی در پی اقتصادی است که علاوه بر اسلامی بودن، کشور را به جایگاه اول اقتصاد منطقه تبدیل کند.

- یکی از عوامل مهم و موثر در ایجاد و پیش برد اقتصاد مقاومتی، برخورداری از روحیه ی جهادی است. روحیه ای که سبب شود برای رسیدن به اقتصاد مطلوب از منیت ها و سستی و کم کاری دوری شود که البته همت مضاعف می طلبد.

- عامل دوم نهادینه کردن فرهنگ اقتصاد مقاومتی است. نقش خانواده، مدارس و رسانه ها در این فرهنگ سازی پررنگ و اساسی است.

- عامل سوم، بحث کارآفرینی است. تا مشاغل مفید ایجاد نشود به تبع تولید ملی رونق نمی گیرد.

- عامل چهارم تقویت تولیدات داخلیست. تولیداتی با کیفیت و متناسب با فرهنگ و نیاز خانواده های ایرانی نقشی اساسی در پیشبرد اقتصاد مقاومتی و بی نیازی ما نسبت به کشورهای بیگانه دارد.

- عامل پنجم استفاده از اندوخته و تجربیات کشورهای توسعه یافته است. الگوپذیری از کشورها در مواردی که متناسب با فرهنگ دینی و ملی ما باشد.

از موانع بر سر راه اقتصاد مقاومتی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

-تهاجم فرهنگی یک مانع اساسی در این زمینه است. دشمنان قسم خورده ی انقلاب اسلامی در همه ی زمینه ها من جمله زمینه ی اقتصادی در قبال ایران بیکار نمی نشینند و از روزنه هایی که شاید از آن غافل باشم اقتصاد ملت ایران را تحت تاثیر قرار می دهند، لذا باید هوشیار بود و در جهت مقابل این دسیسه ها اقدام کرد.

-اسراف یکی از معضلات اخلاقیست که متأسفانه خواسته یا ناخواسته گریبانگیر اکثر مردم ایران است. چه در سطح فردی و چه سطح اجتماعی و یکی از موانع اصلی اقتصاد مقاومتی به شمار می آید.

-تجمل گرایی و رفاه طلبی دقیقاً در مقابل روحیه و کار جهادی قرار دارد. "کار جهادی" یعنی از "خود گذشتگی" و "خود را ندیدن" مقابل تجمل و رفاه طلبی یعنی "ترجیح خود بر دیگران" قرار دارد. در نتیجه رفاه طلبی آفت اصلی اقتصاد جهادی به شمار می آید.

-اساسی ترین مانع اقتصادی در کشور ایران تنبلی، رخوت و کسالتی است که در جامعه به خصوص در مناطق شهرنشین به وضوح مشاهده می شود و نمی توان از آن چشم پوشی کرد.

برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی باید متناسب با هر مانع اقدامات شایسته و در خور توجهی صورت پذیرد.

با این تفاسیر به این نتیجه می رسیم تحقق اقتصاد مقاومتی در گرو کار جهادی و همت مضاعف است.

منابع و مأخذ

۱. قرآن ترجمه سیدمهدی فولادوند

۲. نهج البلاغه، خطبه ۲۳۰، ص ۳۳۲، سال چاپ، ۱۳۸۷، انتشارات دارالمعارف

۳. سازو کارهای تولید ملی: ظرفیت ها و تهدیدها، نشرهاجر، حسین اسحاقی چاپ ۹۱، ص ۱۷۶-۱۷۷

۴. جامع احادیث الشیعة (للبروجردی) نویسنده: بروجردی، آقا حسین، تاریخ وفات مؤلف: ۱۳۸۰ ق محقق /

مصحح: جمعی از محققان، موضوع: جوامع روایی زبان: عربی تعداد جلد: ۳۱، ناشر: انتشارات فرهنگ

سبز، مکان چاپ: تهران سال چاپ: ۱۳۸۶ ش، ج ۲۳، ص ۹۵۸

۵. (نام کتاب: تهذيب الأحكام) تحقيق خرسان، نویسنده: طوسی، محمد بن الحسن، تاریخ وفات مؤلف: ۴۶۰ ق، محقق / مصحح: خرسان، حسن الموسوی، موضوع: کتب اربعه، زبان: عربی، تعداد جلد: ۱۰، ناشر: دار الکتب الإسلامیه، مکان چاپ: تهران، سال چاپ: ۱۴۰۷ ق، ج ۶ ص ۳۸۴
۶. (نام کتاب: بحار الأنوار) (ط - بیروت)، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، تاریخ وفات مؤلف: ۱۱۱۰ ق، محقق / مصحح: جمعی از محققان، موضوع: جوامع روایی، زبان: عربی، تعداد جلد: ۱۱۱، ناشر: دار إحياء التراث العربی، مکان چاپ: بیروت، سال چاپ: ۱۴۰۳ ق، ج ۶۱، ص ۱۱۷
۷. (نام کتاب: وسائل الشیعه، نویسنده: شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، تاریخ وفات مؤلف: ۱۱۰۴ ق، محقق / مصحح: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، موضوع: جوامع روایی، زبان: عربی، تعداد جلد: ۳۰، ناشر: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، مکان چاپ: قم، سال چاپ: ۱۴۰۹ ق، ج ۱۷ ص ۴۳۸
۸. تفسیر نمونه، مکارم شیرازی، ناصر، نویسنده: جمعی از نویسندگان، ناشر: دار الکتب الإسلامیه، سال چاپ: ۱۳۷۱ ه. ش، ج ۴، ص ۱۷۴
۹. نام کتاب: تفسیر نمونه، پدید آور: مکارم شیرازی، ناصر، نویسنده: جمعی از نویسندگان، ناشر: دار الکتب الإسلامیه، سال چاپ: ۱۳۷۱ ه. ش
۱۰. بروس، کوئن، معانی جامعه شناسی، چاپ سیزدهم، تهران، سمت، ۱۳۸۷.
۱۱. توسلی، غلامعباس، نظریه های جامعه شناسی، چاپ سیزدهم، تهران، سمت، ۱۳۸۶.
۱۲. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه، چاپ دوم، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۷.
۱۳. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، ترجمه سید غلامرضا، خسروی حسینی، چاپ سوم، تهران، مرتضوی، ۱۳۸۳.
۱۴. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات فی غریب القرآن، بیروت، موسسه الاعلمی للمطبوعات، ۱۳۸۸.
۱۵. سوئیس، کورز، و برنارد، روزنبرگ، نظریه های بنیادی جامعه شناسی، ترجمه فرهنگ ارشاد، چاپ سوم، تهران، نی، ۱۳۸۵.
۱۶. شاهنگی، محمدحسن، رفاه گستی، تهران، کانون اندیشه جوان، ۱۳۹۴.

۱۷. عمید، حسن، فرهنگ فارسی، ج ۳، چاپ یازدهم، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۴.
۱۸. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، قم، اسوه، ۱۳۷۱.
۱۹. کریمی، ابوالقاسم، معیشت مومنانه، تهران، انقلاب اسلامی، ۱۳۹۶.
۲۰. گروه مطالعاتی موسسه قرآن ندای ملکوت، جهاد اقتصادی، چاپ سی و هفتم، قم، یوسف زهرا (علیها السلام)، ۱۳۹۰.
۲۱. معین، محمد، فرهنگ فارسی، چاپ دوم، تهران، بهزاد (دبیر)، ۱۳۸۷.
۲۲. منسوب به امام سجاد (علیه السلام)، صحیفه سجادیه، ترجمه الهی قمشهای، چاپ سوم، قم، پیام قدس، ۱۳۸۹.
۲۳. سایت تبیان
۲۴. پایگاه اطلاع رسانی حوزه
۲۵. سایت خبرگزاری مهر
۲۶. سایت خبرگزاری تسنیم
۲۷. سایت فردا
۲۸. سایت عصر ایران
۲۹. خبرگزاری صدا و سیما
۳۰. سایت دنیای اقتصاد
۳۱. سایت متمم
۳۲. خبرگزاری بین المللی قرآن کریم
۳۳. خبرگزاری ایسنا